

W judykaturze administracyjnej dominuje przekonanie, że akt „personalny” powierzenia lub odwołania z funkcji kierownika szkoły nie ma natury prywatnoprawnej, ponieważ jest „formą zarządzania szkołą publiczną” objętą zakresem administracji publicznej.

To, że takie akty wywołują konsekwencje w sferze prawa pracy oraz nauczycielskich stosunków pracy, ma jedynie ten skutek, że odwołany dyrektor może dochodzić interesu prawnego, w sferze stosunków pracowniczych przed sądem pracy.

Tymczasem stosunek powierzenia nauczycielowi stanowiska dyrektora szkoły polega na okresowym objęciu i sprawowaniu kierowniczego stanowiska pracy o zdecydowanie pracowniczej naturze prawnej, chociaż szkoły (także niepubliczne) realizują publicznoprawne zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze. Kierowniczy stosunek pracy w oświacie (szkolnictwie) polega i wymaga wykonywania obowiązków pracowniczych także i przede wszystkim przez zatrudnionych na kierowniczych stanowiskach pracy dyrektorach szkół. W konsekwencji spory o roszczenia wynikające z pracowniczej natury prawnej stosunków pracy nauczycieli, w tym dyrektorów szkół zatrudnionych na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty oraz przepisów Karty Nauczyciela, które bez wątpienia są normami prawa pracy, na których podstawie jest realizowany stosunek zatrudnienia dyrektora szkoły, mają dominujący charakter pracowniczy, oparty i wynikający z jednolitego nauczycielskiego stosunku pracy.

Kontrowersyjne jest postrzeganie „mieszanego” charakteru zatrudnienia dyrektora szkoły, który ma obejmować publiczne zarządzanie szkołą, które jest realizowane na podstawie i w ramach nauczycielskiego stosunku pracy w okresie sprawowania stanowiska dyrektora szkoły. W konsekwencji spory ze stosunku zatrudnienia dyrektora szkoły powinny podlegać jednolitej kognicji sądów pracy. Nauczyciel, któremu powierzono stanowisko pracy dyrektora szkoły, sprawuje przecież kierownicze stanowisko pracy w szkole w ramach nauczycielskiego stosunku pracy, w szczególności nabywa (uzyskuje) z mocy samego prawa kierowniczy status podmiotu uprawnionego do dokonywania za szkołę (pracodawcę) czynności w sprawach z zakresu prawa pracy, w tym wynikające z Karty Nauczyciela (art. 3[1] k.p. w związku z art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela), jest wynagradzany oraz korzysta z innych nauczycielskich świadczeń pracowniczych określonych przepisami prawa pracy. Powierzenie nauczycielowi stanowiska dyrektora szkoły lub odwołanie go z tej funkcji kierowniczej funkcji oraz ustalanie warunków płacowych na kierowniczym stanowisku pracy dokonuje się na podstawie klasycznych (typowych) czynności prawa pracy dotyczących zatrudniania dyrektora szkoły w ramach nauczycielskiego stosunku pracy na kierowniczym stanowisku pracy. Wymienione akty (czynności) podejmują wprawdzie ustawowo wskazane podmioty prawa, które w sferze zatrudnienia (powierzenia kierowniczego stanowiska pracy i określania warunków pracy lub płacy) bądź odwołania ze stanowiska dyrektora szkoły, nie działają jako organy publicznej administracji samorządowej, ale reprezentują pracodawcę, bo w imieniu szkoły i z mocy prawa (art. 3[1] k.p.) dokonują określonych czynności prawa pracy wobec jej dyrektora, który w stosunkach prawnych ze szkołą nie może reprezentować „sam siebie.”

W konsekwencji i w szczególności, spory wynikające z takich czynności prawa pracy, podejmowanych przez organ zarządzający szkołą, prowadzi pracownik (dyrektor szkoły) przeciwko pracodawcy (wyłącznie biernie legitymowanej szkole) także wtedy gdy sporne (kontestowane) czynności ze sfery pracowniczego stosunku pracy dyrektora szkoły wydał (w formie decyzji lub zarządzeń) organ zarządzający szkołą, który działa w imieniu, na rzecz i ryzyko tego pracodawcy (art. 3[1] k.p.). W sporach z nauczycielskiego stosunku pracy na stanowisku kierowniczym stroną pozwaną zawsze jest szkoła, będąca pracodawcą także dla jej dyrektora.

Nauczycielski stosunek pracy na kierowniczym stanowisku

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 27, czerwiec 2014 09:36

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 2634

Źródło: Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 13 marca 2014 r., I PK 219/2013